

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 412/2011-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 14. decembra 2011 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka a zo sudcov Milana Ľalíka a Marianny Mochnáčovej prerokoval sťažnosť Ing. P. R., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. P., PhD., K., ktorou namieta porušenie základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er/1465/2006, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné práva Ing. P. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er/1465/2006 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er/1465/2006 *p r i k a z u j e* konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. P. R. *p r i z n á v a* náhradu trov právneho zastúpenia v sume 311,56 € (slovom tristojedenásť eur a päťdesiatšesť centov), ktorú *j e* Okresný súd Košice II *p o v i n n ý* vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. P., PhD., K., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Sťažnosti Ing. P. R. vo zvyšnej časti *n e v y h o v u j e*.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 412/2011-12 z 19. októbra 2011 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. P. R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 49 Er/1465/2006.

2. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol, že „... *podal dňa 23. 05. 2006 súdnemu exekútorovi JUDr. A. D. návrh na vykonanie exekúcie... Dňa 11. 10. 2006 podala povinná námietky proti exekúcii, súdne konanie týkajúce sa námietok je vedené na Okresnom súde Košice II pod č. k. 49 Er/1465/2006. Dňa 31. 08. 2007 vydal Okresný súd Košice II uznesenie č. k. 49Er 1465/2006-45, ktorým námietkam povinnej vyhovel. Dňa 25. 09. 2008 vydal Krajský súd v Košiciach ako príslušný odvolací súd na základe*

odvolania podaného sťažovateľom uznesenie č. k. 3 CoE/158/2007-104, ktorým prvostupňové rozhodnutie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia prvostupňového súdu bola skutočnosť, že vo veci nebolo vykonané riadne dokazovanie.

Po vrátení veci z odvolacieho súdu, ku ktorému došlo dňa 23. 10. 2008, Okresný súd Košice II vo veci vôbec nekonal, a to až do podania sťažnosti na postup súdu zo strany sťažovateľa, ktorá bola podaná dňa 07. 05. 2010. Príslušný orgán - predseda súdu vyhodnotil sťažnosť v odpovedi zo dňa 02. 06. 2010 ako opodstatnenú, keď konštatoval, že v konaní došlo ku zbytočným prieťahom, s tým, že vo veci bol na základe jeho pôsobenia nariadený termín pojednávania na 01. 07. 2010, kde boli predvolaní aj navrhnutí svedkovia...

V súčasnosti je možné konštatovať, že od podania sťažnosti na postup súdu zo strany sťažovateľa, t. j. od 07. 05. 2010, uplynul viac než rok, čo považujeme za poskytnutie primeraného časového priestoru na to, aby súd aj na základe tejto sťažnosti, ktorá bola zo strany predsedu súdu vyhodnotená ako opodstatnená a konštatovali sa v nej zbytočné prieťahy v súdnom konaní, o veci sťažovateľa rozhodol...

Konanie o námietkach povinnej sa začalo dňa 11. 10. 2006, pričom do dnešného dňa nebolo rozhodnuté ani len na prvom stupni, nehovoriac o právoplatnosti a vykonateľnosti prípadného rozhodnutia. Počas súdneho konania do dnešného dňa nedošlo k odstráneniu stavu právnej neistoty v oblasti práv sťažovateľa, ktoré sú predmetom konania súdu, pričom tým, že na základe sťažnosti podanej predsedovi súdu bolo vytýčených niekoľko termínov pojednávania, v žiadnom prípade nebol tento stav právnej neistoty odstránený, a teda ani právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nebolo naplnené.“

3. Na základe už uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci vydal tento nález:

„1. Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod č. k. 49 Er/1465/2006 porušil základné právo sťažovateľa Ing. P. R. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, článku 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Košice II postupovať v konaní vedenom pod č. k. 49 Er/1465/2006 bez zbytočných prieťahov.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadostučinenie v sume 15 000,- € (slovom pätnásťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. Okresný súd Košice II je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 314,20 €... na účet jeho právneho zástupcu... v lehote do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

4. Svoju žiadosť o priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľ zdôvodnil takto: „... súdne konanie o jeho veci – skutkovo aj právne jednoduchej, ktorá si nevyžaduje rozsiahle dokazovanie... trvá už šiesty rok... Počas týchto štyroch rokov sťažovateľ ako veriteľ exekučne vymáhateľnej pohľadávky vo výške istiny 43 799,38 € plus príslušenstva nebol schopný dosiahnuť ani čiastočné uspokojenie tejto pohľadávky, pričom je veľmi vysoko pravdepodobné, že exekúcia bude zmarená úplne, pretože v dôsledku prieťahov bol povinnej poskytnutý dostatočný čas na to, aby sa zbavila akéhokoľvek majetku, ktorý by mohol podliehať exekúcii a byť tak speňažený za účelom uspokojenia pohľadávky sťažovateľa. Primerané zadostučinenie v navrhovanej výške 15 000,- € predstavuje približne 30 % istiny pohľadávky sťažovateľa, ktorá sa postupom súdu pravdepodobne stala nevymáhateľnou.“

5. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k sťažnosti písomne vyjadril predseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr. 1 SprV/650 zo 14. novembra 2011, v ktorom okrem chronológie procesných úkonov uviedol: „... možno konštatovať, že v konaní sú v súčasnosti zo strany súdu úkony vykonávané priebežne, k prieťahom došlo v období od 24. 10. 2008 do 11. 5. 2010. Posúdenie dôvodnosti prieťahov nechávam na zvážení ústavného súdu. V konaní je daný referát na predloženie spisu znalcovi po právoplatnosti uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania v zmysle záverov odvolacieho súdu.

Vo veci bola dňa 7. 5. 2010 podaná sťažovateľom sťažnosť na prieťahy v konaní..., sťažnosť bola listom Spr. 62/2010 zo dňa 2. 6. 2011 uznaná za dôvodnú, spis je od podania sťažnosti pravidelne sledovaný vedením súdu z hľadiska plynulosti konania...“

6. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu k vyjadreniu okresného súdu okrem iného uviedol: „*Samotný Okresný súd... konštatuje, že v období od 24. 10. 2008 do 11. 05. 2010 došlo k prieťahom, pričom podľa názoru sťažovateľa v súčasnosti, dňa 07. 12. 2011, už uplynul dostatočný čas na odstránenie prieťahov (viac ako 1 a pol roka), napriek čomu však stále nebolo vo veci rozhodnuté. Navyše z obsahu vyjadrenia zo dňa 14. 11. 2011 vyplýva, že napriek ustanoveniu znalca uznesením zo dňa 04. 08. 2011 tomuto do dnešného dňa nebol predložený spis za účelom vykonania znaleckého úkonu, takže ani vypracovanie znaleckého posudku nemožno očakávať v krátkom čase, nehovoriac o meritórnom rozhodnutí súdu vo veci samej.*“

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

8. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností a zo spisu okresného súdu sp. zn. 49 Er/1465/2006 ústavný súd zistil, že 6. júna 2006 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. J. D. (ďalej len „súdny exekútor“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie proti povinnej – Mgr. Ľ. K. Š.– A. (ďalej len „povinná“), na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť sťažovateľovi sumu 43 799 € (1 319 500,00 Sk) s príslušenstvom. Následne okresný súd vo veci vykonal tieto procesné úkony:

- 7. jún 2006 – okresný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe notárskej zápisnice z 25. júna 1998,

- 16. október 2006 – okresnému súdu boli súdnym exekútorom doručené námietky povinnej proti exekúcii,

- 22. november 2006 – okresný súd zaslal právnej zástupkyňi sťažovateľa námietky povinnej proti exekúcii a určil 10-dňovú lehotu, aby sa k nim vyjadřila,
- 4. december 2006 okresný súd dostal od sťažovateľa vyjadřenie k námietkam povinnej proti exekúcii,
- 13. december 2006 – okresný súd vyzval povinnú, aby v lehote desiatich dní od doručenia výzvy preukázala okresnému súdu úhradu dlžnej sumy (predmetná výzva bola vrátená okresnému súdu s poznámkou „adresát neznámy“),
- 6. marec 2007 – okresný súd vyzval právneho zástupcu povinnej, aby preukázal úhradu dlžnej sumy,
- 22. marec 2007 – okresnému súdu boli povinnou doručené požadované doklady preukazujúce úhradu dlžnej sumy,
- 27. august 2007 – okresný súd spísal úradný záznam: „dostavila sa povinná za účelom nahliadnutia do spisu a upresnenia uhradených súm v predmetnom konaní“,
- 30. august 2007 – okresnému súdu boli povinnou doručené doplňujúce doklady preukazujúce úhradu dlžnej sumy, ako aj e-mailová komunikácia sťažovateľa s povinnou,
- 31. august 2007 – okresný súd rozhodol uznesením č. k. 49 Er/1465/2006-45, Ex 1072/2006 tak, že vyhovel námietkam povinnej a uznesením č. k. 49 Er/1465/2006-47 z 31. augusta 2007 sťažovateľovi uložil zaplatiť súdny poplatok za konanie o námietkach proti exekúcii,
- 17. októbra 2007 – sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniam okresného súdu č. k. 49 Er/1465/2006-45 a č. k. 49 Er/1465/2006-47 z 31. augusta 2007,
- 17. október 2007 – okresnému súdu bolo doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniam z 31. augusta 2007,
- 6. november 2007 – Krajskému súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) bol predložený spis na rozhodnutie o podanom odvolaní sťažovateľa,
- 8. november 2007 – krajskému súdu bolo doručené upresnenie odvolania sťažovateľa proti uzneseniam okresného súdu z 31. augusta 2007,
- 25. september 2008 – krajský súd rozhodol o odvolaní tak, že uznesením č. k. 3 CoE 158/07-104 zrušil uznesenie okresného súdu z 31. augusta 2007 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie,

- 23. október 2008 – okresný súd dostal vrátený spis a následne zabezpečoval doručenie uznesenia krajského súdu účastníkom konania,
- 15. marec 2010 – okresnému súdu bola doručená žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa o vydanie rozhodnutia o námietkach,
- 12. máj 2010 – okresný súd vyzval účastníkov, aby mu v lehote 10 dní oznámili všetky osoby s uvedením mena a adresy, ktoré žiadajú vypočuť v exekučnom konaní; pošta vrátila zásielku adresovanú povinnej z dôvodu, že adresát je neznámy,
- 20. máj 2010 – okresný súd žiadal mestskú evidenciu obyvateľstva, ako aj Register obyvateľov Slovenskej republiky a Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže o zistenie a oznámenie pobytu (trvalého alebo prechodného) povinnej,
- 21. máj 2010 – okresnému súdu bolo právnym zástupcom sťažovateľa doručené vyjadrenie k výzve okresného súdu z 12. mája 2010 – návrh na vypočutie svedkov,
- 1. jún 2010 – okresný súd nariadil pojednávanie na 1. júl 2010,
- 28. mája 2010 – okresnému súdu bolo doručené oznámenie Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže, , B., že povinná nie je toho času vo výkone väzby a trestu,
- 3. jún 2010 – okresnému súdu bolo doručené okresným riaditeľstvom Policajného zboru zistenie pobytu povinnej: B.
- 18. jún 2010 – okresnému súdu bolo doručené ospravedlnenie neúčasti svedka,
- 1. júl 2010 – pojednávanie bolo bez meritórneho prerokovania veci odročené na 27. september 2010 na účely opätovného predvolania svedkov; okresný súd uložil sťažovateľovi, aby sa v lehote 30 dní vyjadril k námietkam povinnej, a povinnej uložil, aby v lehote 30 dní predložila písomnú dohodu o odpustení dlhu,
- 12. júl 2010 – okresnému súdu bolo doručené vyjadrenie zástupcu sťažovateľa na výzvu súdu (uložená na pojednávaní 1. júla 2010),
- 5. august 2010 – okresný súd dostal žiadosť povinnej o predĺženie lehoty na dodanie požadovaných podkladov vo veci z dôvodu čerpania dovolenky jej právneho zástupcu,
- 13. septembra 2010 – okresný súd dostal od právneho zástupcu povinnej požadované doklady,

- 27. septembra 2010 – okresný súd vykonal súdne pojednávanie, na ktorom vypočul predvolaných svedkov a pojednávanie odročil na 25. október 2010 pre účely vykonania ďalšieho dokazovania,

- 29. septembra 2010 – okresný súd vyzval spoločnosť I., s. r. o., K., aby predložila účtovné doklady potvrdzujúce úhradu splátok povinnej,

- 20. októbra 2010 okresný súd dostal odpoveď na výzvu od spoločnosti I., s. r. o., K.,

- 25. októbra 2010 – okresný súd vykonal súdne pojednávanie, na ktorom vypočul predvolaných svedkov a pojednávanie odročil na 17. január 2011 na účely vykonania ďalšieho dokazovania; uložil povinnej, aby v lehote 7 dní predložila doklady, na ktoré sa odvoláva v písomnom vyjadrení; právnenému zástupcovi sťažovateľa okresný súd uložil, aby v lehote 30 dní predložil písomné stanovisko k vyjadreniu konateľky spoločnosti I., s. r. o., K.,

- 18. novembra 2010 – sťažovateľ predložil okresnému súdu vyjadrenie k veci,

- 14. januára 2011 – právny zástupca povinnej predložil okresnému súdu požadované doklady,

- 17. januára 2011 – okresný súd spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania a konštatoval neprítomnosť povinnej a jej právneho zástupcu, ktorí sa z pojednávania ospravedlnili; bez prerokovania veci bolo pojednávanie odročené na 14. marec 2011,

- 11. marca 2011 – okresný súd dostal od právneho zástupcu povinnej ospravedlnenie z neúčasti na súdnom pojednávaní,

- 14. marca 2011 – okresný súd spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania a konštatoval neprítomnosť povinnej a jej právneho zástupcu, ktorí sa z pojednávania ospravedlnili; bez prerokovania veci bolo pojednávanie odročené na 23. máj 2011,

- 23. mája 2011 – okresný súd spísal zápisnicu zo súdneho pojednávania a po prednese právnych zástupcov uznesením nariadil znalecké dokazovanie z oblasti účtovníctva; účastníkom konania uložil, aby zložili preddavok na úhradu znaleckého dokazovania,

- 24. mája 2011 – okresný súd vyzval právnych zástupcov účastníkov konania, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy predložili otázky na súdneho znalca, ak to považujú za potrebné,

- 6. júna 2011 – okresný súd dostal od právneho zástupcu sťažovateľa návrhy otázok na znalca,

- 29. júna 2011 – okresný súd urgoval právneho zástupcu povinnej na predloženie návrhov otázok na znalca pod následkom uloženia poriadkovej pokuty,

- 20. júla 2011 – právny zástupca povinnej predložil okresnému súdu návrhy otázok na znalca,

- 4. augusta 2011 – okresný súd vydal uznesenie č. k. 49 Er/1465/2006-332, ktorým nariadil znalecké dokazovanie znalkyňou z odboru ekonómie a manažérstva, odvetvia účtovníctva a daňovníctva a personalistiky Ing. M. R., aby v lehote 60 dní od doručenia spisu vypracovala znalecký posudok.

III.

9. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny). Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

12. Podľa § 251 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu [zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov] sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu a sudcu vychádza z § 6, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria považuje ústavný súd aj povahu prerokúvanej veci. Podľa rovnakých kritérií postupoval ústavný súd aj v danom prípade.

14. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je rozhodovanie o námietkach proti exekúcii, teda po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva, čiastočne zložitú, lebo je potrebné na posúdenie a rozhodnutie veci pribratie súdneho znalca. Charakter sporu je však dostatočne poznaný všeobecnými súdmi (judikatúra, rozbory).

15. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd pri preskúmaní spisu nezistil žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k zbytočným priet'ahom v konaní, naopak, sťažnosťou na priet'ahy v konaní sa domáhal účinnej ochrany svojich práv.

16. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom konajúceho okresného súdu v predmetnej veci, pričom v rámci toho nemohol implicitne nezohľadniť tiež celkovú dĺžku konania v právnej veci sťažovateľa (pozri bod 4). Sťažovateľ v sťažnosti nekonkretizoval obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným priet'ahom v napadnutom konaní, a ďalej poukázal na celkovú dĺžku konania.

17. Vychádzajúc z predloženej sťažnosti a k nej pripojených písomností, ako aj zo stanovísk účastníkov konania a na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd bez potreby parciálneho hodnotenia jednotlivých úkonov okresného súdu a na základe (aj) stanoviska označeného porušovateľa (bod 5) konštatuje priet'ahy v konaní okresného súdu (napr. v období od 23. októbra 2008 do 11. mája 2010 okresný súd nevykonal žiadny úkon vo veci). Ústavný súd vzal do úvahy, že v čase od 6. novembra 2007 do 22. októbra 2008 sa predmetný spis nachádzal na krajskom súde, ktorý rozhodoval o podanom odvolaní, pričom ale v neprospech okresného súdu treba zobrať na zreteľ, že krajský súd uznesením sp. zn. 3 CoE 158/07 zrušil uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Napriek tomu, že okresný súd v ostatnom čase vykonával procesné úkony (zabezpečoval dôkazy, uskutočnil pojednávania, nariadil znalecké dokazovanie), konal nesústredene a neefektívne. Ústavný súd preto konštatuje, že pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, pričom už len samotná dĺžka exekučného konania je zjavne

neprimeraná, v dôsledku čoho došlo k porušeniu sťažovateľom označených práv. Túto skutočnosť potvrdil tiež samotný porušovateľ („... S poukazom na vyššie uvedené chronológiu vo veci možno konštatovať, že... k priedahom došlo v období od 24. 10. 2008 do 11. 5. 2010...“).

18. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priedahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

19. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priedahov, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku.

20. Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 15 000 € z dôvodov uvedených v I. časti odôvodnenia nálezu (bod 4), z ktorých musel ústavný súd pri svojom rozhodovaní vychádzať. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy). Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

21. Ústavný súd má v čl. 127 ods. 3 ústavy priznanú právomoc priznať „primerané finančné zadosťučinenie“, ktoré nepredstavuje realizáciu práva priznaného čl. 46 ods. 3 ústavy. Primerané finančné zadosťučinenie nemožno stotožňovať s odškodným, s náhradou či už za skutočnú škodu, alebo za ušlý zisk. Jazykovým výkladom možno odvodiť, že „primerané finančné zadosťučinenie“ znamená zadosťučinenie, ktoré sa poskytne v peniazoch a v sume, ktorá je primeraná. Primeranosť spočíva v nastolení spravodlivej rovnováhy medzi poškodeným záujmom a protiprávnym správaním. S prihliadnutím na to, že ide o primerané finančné zadosťučinenie, ktoré sa má poskytnúť podľa výslovnej úpravy

ústavy, možno odvodiť, že hodnotou, na ktorej vznikla ujma, má byť základné právo alebo sloboda a že protiprávne správanie možno stotožniť so správaním odporujúcim ústave. Primerané finančné zadost'učinenie nie je zhodné s odškodnením; vznik právne významného dôvodu na odškodnenie nevylučuje, že za to isté správanie sa prizná aj primerané finančné zadost'učinenie. Naopak, ak právo na odškodné podľa právnej úpravy nevznikne, nie je tým vylúčená možnosť poskytnutia primeraného finančného zadost'učinenia. Primerané finančné zadost'učinenie je sankciou, ktorú ústavný súd ako orgán ochrany ústavnosti po vlastnej úvahe môže uložiť orgánu verejnej moci, ktorý vo svojej činnosti nedbá na dodržovanie ústavného práva.

22. Podobne už ústavný súd uviedol, že „cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je náhrada nemajetkovej ujmy, a nie prípadná náhrada škody“ (III. ÚS 75/01), alebo „pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody.“ (IV. ÚS 15/03), alebo „podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha... Dôvodom nemôže byť len výška sumy uplatnenej v spore, ktorá navyše bola sťažovateľovi priznaná. Preto ústavný súd primerané finančné zadost'učinenie sťažovateľovi nepriznal.“ (II. ÚS 36/02).

23. Vzhľadom na to, že sťažovateľ (ktorý bol kvalifikovane zastúpený advokátom) odôvodnil priznanie finančného zadost'učinenia iba v rozsahu dôvodov uvedených v bode 4, teda výslovne uviedol, z akých dôvodov sa ho domáha (§ 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde), pričom ide o dôvody podmieňujúce prípadné priznanie náhrady škody (čl. 46 ods. 3 ústavy), o ktorej ústavný súd primárne nerozhoduje, preto primerané finančné zadost'učinenie sťažovateľovi nepriznal. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 4.

24. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

25. Sťažovateľovi, ktorý bol vo veci namietaného porušenia práva úspešný, vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom. Advokát si uplatnil náhradu trov za dva úkony právnych služieb, a to prevzatie a prípravu zastupovania a spísanie a podanie sťažnosti. Odmena za jeden úkon právnych služieb v zmysle § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je 1/6 z výpočtového základu. Za jeden právny úkon vykonaný v roku 2011 patrí advokátovi odmena z výpočtového základu, ktorý je 741 €, t. j. 123,50 € a režijný paušál 7,41 €, teda spolu 130,91 € + 24,87 €, DPH 19 % = 155,78 € (advokát je platcom dane s pridanej hodnoty). Celková odmena advokátovi za právne zastúpenie pred ústavným súdom (za 2 úkony právnych služieb a 2 x paušálna náhrada) predstavuje sumu 311,56 € včítane DPH, ktorú je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcovi sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP). Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

26. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2011